

Opsamlingsopgaver i fysik i 1g

Dette dokument er ment som en opsamling på opgaveregning i følgende emner:

Grundlæggende emner: Masse, volumen, massefylde, areal, afstand, hastighed og tid.

Energi: Energi, effekt, tid, varmfylde, smeltevarme og fordampningsvarme.

Generel bølgelære: Bølgehastighed, frekvens, svingningstid, bølgelængde.

Optik: Brydnings- og indfaldsvinkel, brydningsindeks, gitterkonstanter.

Lydbølger: Lydhastighed, intensitet, lydtryk.

Tænk på hvilke formler, der kan bruges. Kig gerne i fysikformelsamlingen, som har navnet *Fysik i overblik*. Det er samtidig en god lejlighed til at øve sig i at løse opgaverne i Maple. Benyt i øvrigt ”kommafildusen” til at få svaret i kommatal og benyt *Simplify* > *Simplify* eller *Units* > *Replace Units...* fra kontekstmenuen til at omskrive enheder.

Opgave 1

Et jerndæksel har form som en flad cylinder. Den har højden 4,6 cm og en diameter på 1,35 m. Jerns massefylde er $7,9 \text{ g/cm}^3$.

- Bestem cylinderens volumen.
- Bestem dækslets masse.

Opgave 2

En bil kører med hastigheden 78 km/t i 38 minutter. Hvor langt når bilen?
NB! Husk at km/t skal skrives km/h i Maple, *h* for hour.

Opgave 3

- En snegl bevæger sig 320 cm på 38 minutter. Hvor stor er sneglens hastighed? Angiv svaret i enheden meter i timen.
- Et F-16 fly har en tophastighed på 2410 km/t. Hvor langt kommer flyet på 24 s?

Opgave 4

Hvor meget energi koster det at opvarme 300 g aluminium fra 18°C til 55°C ? Varmefylden for aluminium er $901 \text{ J}/(\text{kg} \cdot \text{K})$.

Opgave 5

Nogle mikrobølger har en frekvens på $7,4 \cdot 10^{10} \text{ Hz}$ og bevæger sig med lysets hastighed på 299792458 m/s . Hvad er bølgelængden af de pågældende mikrobølger?

Opgave 6

I en gas kan lydens hastighed findes via formlen $v = \sqrt{\frac{k \cdot R \cdot T}{M}}$.

Bestem lydens hastighed i brint (H_2) ved en temperatur på $25^\circ C$.

NB! $k = 1,4094$, $M = 2,015 \text{ g/mol}$ for brintgas.

Opgave 7

En Phillips hårtørrer bruger en energi på 288 kJ i løbet af 3 minutter, når den er sat på højeste hastighed. Hvad er hårtørrerens maksimale effekt?

Opgave 8

En tynd lysstråle sendes fra luft ind mod et glasprisme med et brydningsindeks på $1,53$. Indfaldsvinklen er 62° . Bestem brydningsvinklen.

Opgave 9

Formlen for overfladearealet af en kugle med radius R er givet ved $A = 4\pi R^2$. Jorden er med stor tilnærmelse en kugle. Benyt formlen til at bestemme overfladearealet af Jorden regnet i m^2 . Det oplyses at Jordens radius er 6367 km .

Opgave 10

Et optisk gitter har 760 linjer/mm. Med en grøn diodelaser med bølgelængden 510 nm sendes en tynd stråle vinkelret ind mod gitteret.

- Bestem gitterkonstanten
- Bestem afbøjningsvinklen for 1. og 2. ordensstrålen.

Opgave 11

En klump is har temperaturen $-20^\circ C$ og massen 650 g . Klumpen ønskes smeltet og opvarmet til $24^\circ C$. Hvor meget energi kræver det? *Hjælp:* Husk at der er tre processer, der skal regnes på. $c_{is} = 2040 \text{ J}/(\text{kg} \cdot \text{K})$, $c_{vand} = 4186 \text{ J}/(\text{kg} \cdot \text{K})$, $L_s = 334400 \text{ J}/\text{kg}$.

Opgave 12

En klump ren sølv med massefylden $10,5 \text{ g}/\text{cm}^3$ vejer 785 gram . Bestem klumpens volumen i enheden cm^3 .

Opgave 13

Bølgehastigheden på en streng kan beregnes via formlen $v = \sqrt{\frac{F}{m_l}}$.

En guitarstreng vejer 1,35 g/m. Hvor hårdt skal strengen spændes for at man opnår en bølgehastighed på 420 m/s.

Opgave 14

- Hvor meget er et *lysår* omregnet til m? *Hjælp*: I Maple betegner "ly" et lysår (forkortelse for lightyear).
- Den nærmeste stjerne er *Proxima Centauri*, som befinder sig i en afstand af 4,24 lysår fra Jorden. Hvor lang tid ville det tage for en Ferrari 458 Spider med en top-hastighed på 320 km/t at tilbagelægge denne distance?

Opgave 15

En tangent på et klaver slås an og frembringer en lyd med en frekvens på 110 Hz.

- Bestem lydens bølgelængde i luft ved stuetemperatur.
- Bestem *perioden* også betegnet *svingningstiden*.

Opgave 16

Sammenhængen mellem lydintensitet I og lydtryk L (regnet i dB) er givet ved:

$$L = 10 \cdot \log\left(\frac{I}{I_0}\right), \text{ hvor } I_0 = 10^{-12} \text{ W/m}^2$$

Lyden fra en højttaler har en intensitet på $5,8 \cdot 10^{-6} \text{ W/m}^2$. Hvilken lydstyrke svarer denne intensitet til?

Opgave 17 (svær)

Der er 0,4 liter cola i et glas. Cola kan behandles som vand! Hvor meget is ved temperaturen -18°C skal man komme ned i glasset for at nedkøle colaen fra 22°C til 10°C ? Angiv massen af isen. *Hjælp*: Opstil en ligning, som udtrykker at tilført energi er lig med afgivet energi. Benyt Maple til at løse ligningen.